

Dobrá průmyslová pracovní místa teď

Během střednědobé konference industriAll Europe v Soluni jsme vyslechli obavy týkající se budoucnosti průmyslových pracovních míst v Evropě a nedostatku průmyslových politik, které by zajistily jejich budoucnost. Na kongresu ETUC v Berlíně odbory tloukly na poplach ohledně návratu úsporných opatření do Evropy v době, kdy je naléhavě zapotřebí investic a spravedlnosti. Za necelý rok půjdou Evropané k evropským volbám – volbám, které ohrožuje nárůst krajně pravicového extremismu. Krajní pravice a političtí populisté vidí tento kontext jako semeniště pro šíření rozdělení a sociálních konfliktů – mohou zpívat serenádu o právech pracujících, ale my víme, že prvním cílem krajní pravice byly vždy útoky na demokratické, organizované pracující.

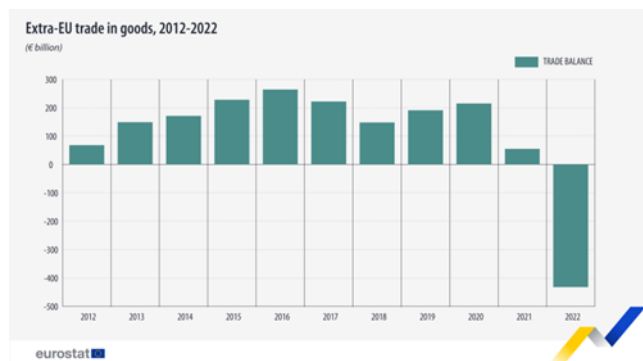
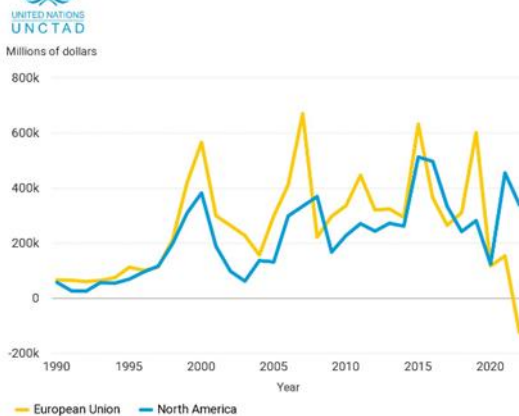
Jako odborová organizace zastupující 7 milionů průmyslových pracovníků v celé Evropě nemůžeme nečinně přihlížet. Proto navrhujeme uspořádat kampaň do letošního podzimu a směrem k evropským volbám, která zvýší objem obav průmyslových pracovníků, v souladu s kampaní EOK „Lepší dohoda pro pracovníky“. Jsme přesvědčeni, že ekonomickou bezpečnost a prosperitu v Evropě můžeme zajistit pouze tím, že do centra dáme dobrá průmyslová pracovní místa.

Náš kontext

Za poslední čtyři roky čelila evropská výroba a její pracovní síla bezprecedentním vlnám krize. Bez dlouhého opakování posledních let mezi ně patří sociální a ekonomický dopad pandemie, narušení průmyslového dodavatelského řetězce, které odhalilo naši silnou závislost na druhých, pokud jde o životně důležité suroviny, komponenty a zboží, válka v Evropě a energetická krize, která ochromila domácnosti a základy našeho průmyslu. Mezitím podíl práce nadále klesá, dividendy a zisky rostou rychleji než mzdy. Průmysloví pracovníci v Evropě jsou oprávněně znepokojeni a bojí se o svá pracovní místa, mzdy, pracovní podmínky a komunity.

Foreign direct investment flows

By selected region or economy in selected time period

Zrychlená digitalizace a dekarbonizace probíhají v globálním ekonomickém kontextu napětí, přeskupování a asymetrií mezi hlavními ekonomikami. Přímé zahraniční investice do Evropy v posledních 2 letech prudce klesají (viz data UNCTAD). Na celosvětové úrovni ukazuje srovnávací tabulka investic EU do průmyslového

výzkumu a vývoje pro rok 2022 prohlubování celosvětového technologického závodu ve čtyřech klíčových odvětvích, která představují více než tři čtvrtiny celkové srovnávací tabulky výzkumu a vývoje: výrobci ICT (22,6 %), zdravotnický průmysl (21,5 %), ICT služby (19,8 %) a automobilový průmysl (13,9 %). Růst výzkumu a vývoje ve čtyřech klíčových sektorech byl vyšší u amerických a čínských společností než u společností na tabuli výsledků EU.

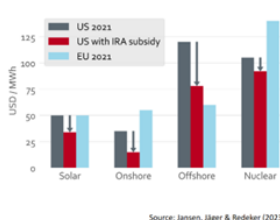
Naše obchodní bilance prudce klesla na bezprecedentní obchodní deficit ve výši 430 miliard EUR v roce 2022 – tažený dovozem energie a výrobními ztrátami v důsledku krize cen energií. Čísla ukazují, že evropská výroba automobilů od roku 2019 klesá a že evropské automobilky čelí tvrdé konkurenci, zejména ze strany čínských výrobců automobilů. Národní dotace, ustanovení o místním obsahu, vývozní omezení, přebytky a dumping převažují nad nadnárodními pravidly a institucemi a přetvářejí globalizaci.

Ještě před americkým zákonem o snižování inflace čelila naše průmyslová odvětví cenám energie strukturálně vyšším než ceny energií v USA a jinde ve světě (viz údaje o cenách plynu IEA níže). Rozsah průmyslové politiky jinde prostřednictvím americké IRA nebo čínského 5letého plánu dramaticky zvýšil tuto výhodu ceny energie, zejména v čistých technologiích a strategických průmyslových odvětvích (viz čísla Hertie School pro obnovitelnou energii a vodík níže).

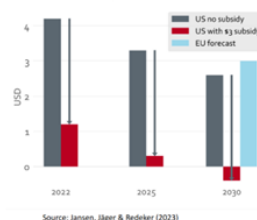

New industrial policy pressures in certain sectors Example US Inflation Reduction Act

Example 1: Renewable energy costs

Example 2: Hydrogen

Tyto vlny krize přicházejí, když tsunami klimatické nouze učinila opatření ještě naléhavější. Letošní léto opět zdůraznilo dramatické důsledky klimatických změn a potřebu sociálně spravedlivé ekologické transformace. Jsme v tom všichni společně.

Cesta ke klimatické neutralitě je nyní stanovena zákonem a dopady tohoto spravedlivého ekologického přechodu jsou četné a týkají se činností, pracovních podmínek, profesí, pracovních míst, kvalifikací a dovedností. Ale ať už v energeticky náročných průmyslových odvětvích, na která se vztahuje reforma systému obchodování s emisemi (ETS) a mechanismu pro úpravu uhlíkových hranic (CBAM), nebo v automobilovém průmyslu, který pracuje na vyřazení spalovacího motoru do roku 2035, pracovníci čelí hlubokým změnám bez adekvátních nástrojů předvídat a řídit je. Navzdory širokému zaměření na potřebu rekvalifikace/zvyšování kvalifikace měla podle údajů Komise a Evropského sociálního pilíře pouze třetina pracovníků v minulém roce přístup ke školení v práci (což zahrnuje povinné školení na pracovišti, např. Akční plán Evropského pilíře sociálních práv. Naše výzva k vytvoření rámce Spravedlivé transformace nabyla na síle, ale dosud nebyla splněna.

V reakci na americký zákon o snižování inflace (IRA) Evropská komise v březnu 2023 navrhla průmyslový plán Zelené dohody, který zahrnuje výrobní cíle pro strategické technologie, dočasné uvolnění pravidel státní podpory, rozvoj dovedností a přerozdělení stávajících finančních prostředků do spúolečného Evropského fondu suverenity. Plán Komise ale také zahrnuje významnou deregulaci. Naproti tomu

průmyslový přístup USA zahrnuje zvýšenou fiskální palebnou sílu, sociální podmínky pro společnost, aby získaly veřejnou podporu, a sdílení přebytečných zisků.

Navrhované politické recepty v Evropě jsou právem považovány za nespravedlivé, když se po pracujících požaduje, aby pracovali déle, aby zvýšili produktivitu, aby přijali stagnující nebo nižší reálné mzdy nebo aby vykonávali svou práci za zhoršujících se pracovních podmínek, zatímco vlády natahují červený koberec pro soukromé investory s bezpodmínečnou státní pomocí, další deregulací a velkorysími daňovými úlevami. Sliby nových pracovních míst v nových průmyslových odvětvích jsou často ohlašovány, ale naplňují se pomalu.

Kromě toho silné zaměření na státní podporu jako zdroj veřejných investic znamená, že v celé Evropě jsou cíle makroekonomické a průmyslové politiky na cestě ke střetu. Nedávný výzkum ukazuje, že pouze 4 členské státy EU by měly fiskální prostor pro investice do nových průmyslových politik nezbytných ke splnění závazků Pařížské dohody, přičemž polovina členských států EU je schopna splnit klimatické cíle EU podle navrhovaných fiskálních pravidel (viz mapa výše). Omezení dluhu a deficitů znamenají, že vlády musí udržovat svůj poměr dluhu k HDP a své půjčky libovolně nízké. Přetrvávající vysoká inflace a úrokové sazby znamenají, že je extrémně obtížné mít dynamický i vyrovnaný rozpočet. Ti s vyšším dluhem a deficitem nebudou moci těžit ze zelených průmyslových politik tolik jako ti, kteří jsou méně zadlužení. Z toho důvodu hrozí, že nápravný prostředek navržený k řešení průmyslové krize v Evropě ve skutečnosti situaci zhorší, protože fiskální a průmyslové plány nejsou sladěny – zvyšují regionální nerovnosti v rámci zemí i mezi nimi, zvyšují tlak na jednotkové náklady práce (v době, kdy reálné mzdy stagnují nebo klesají) a zvyšují deindustrializaci. Očekává se, že rozhodnutí o fiskálních pravidlech EU vstoupí v platnost tuto zimu – předznamenává nový věk úsporných opatření, pokud nevítež o pozice vůči návrhům.

HALF OF EUROPE ARE UNABLE TO SPEND ENOUGH TO MEET CLIMATE TARGETS UNDER PROPOSED EU BORROWING RULES

Assessment of countries' ability to meet different scenarios of increased spending at 1%, 2%, and 3% of EU GDP compared to EU proposed fiscal rules

- Can meet Paris climate targets
- Can meet EU climate targets
- Can meet EU climate targets but may be held back by debt rules
- Can't meet climate targets

Source: NEF analysis

Agresivní deregulace a nízkonákladová konkurenceschopnost jsou problémem, nikoli řešením. Přinesou pouze oslabení průmyslu pod tlakem vládních úsporných opatření a akcionářů zaměřených na rychlé peníze.

Existuje i jiná cesta.

Je naléhavě zapotřebí proaktivního evropského průmyslového plánu, aby se zabránilo větší deindustrializaci a fragmentaci

Evropa naléhavě potřebuje proaktivní průmyslovou politiku založenou na investicích, solidaritě, kvalitních pracovních místech a inovacích, v souladu s našimi klimatickými závazky. Abychom čelili těmto vzájemně se posilujícím výzvám, musíme nyní poskytnout okamžitá řešení prostřednictvím průmyslového plánu pro Evropu. Tento plán musí předvídat dopady a připravit potřebné investice, zajistit pracovníkům pracovní místa a zapojit je do možností volby řešení, která je ovlivňují. Jejím srdcem musí být udržování a vytváření dobrých pracovních míst v průmyslu.

Bude vyžadovat zopakování toho, proč jsou průmysl v Evropě a průmyslová pracovní místa, která podporuje, životně důležitá pro a) evropské hospodářství ab) řešení ekologizace našeho hospodářství a společností.

Jaká máme řešení?

1. **Právní stát musí znamenat respektování práv pracovníků a odborů:** Svoboda sdružování, právo shromažďovat se a právo na stávku jsou jádrem našich demokratických hodnot. Komise je musí bránit ve všech členských státech. Vylučování odborů nebo represe vůči odborářům jsou nepřijatelné. Průmyslová demokracie je základem občanské demokracie. Je základem silné a odolné průmyslové struktury v Evropě.
2. **Kolektivně vyjednaný kompas dobrých pracovních míst:** Na napjatém trhu práce by EU měla využít všechny dostupné prostředky ke zlepšení kvality zaměstnání, posílení kolektivního vyjednávání, zvýšení kupní síly a zvýšení kvalifikace a rekvalifikace stávající pracovní síly, a zaručit spravedlivé přechody v rámci a mezi jednotlivými průmysly. To musí být zaručeno pro všechny pracovníky prostřednictvím právního rámce EU pro spravedlivý přechod, který podporuje předvídání a řízení změn v našem průmyslu.
3. **Školení pro jistotu zaměstnání:** Všichni pracovníci bez ohledu na věk nebo smlouvu by měli mít právo na školení. Příležitosti k celoživotnímu vzdělávání ve všech fázích kariéry jsou klíčem k zamezení eroze dovedností a podpoře jistoty zaměstnání každého pracovníka během průmyslových přechodů. Musí být poskytnuty záruky, že školení zaměstnanců je dostatečně kvalitní, což znamená, že se zaměřuje na výsledky učení a vede – kdykoli je to možné – ke kvalifikaci, která je potvrzena transparentními a jasnými systémy uznávání a certifikace, které umožňují srovnatelnost.
4. **Skutečná agenda průmyslových investic pro všechny regiony bez bílých šeků:** Potřebujeme skutečný evropský průmyslový investiční plán v rozsahu této výzvy, abychom posouvali hodnotové řetězce čistých technologií, se zakotvenou solidaritou a dobrým plánem pracovních míst pro každý region. Používání státní podpory, jako hlavního kanálu pro poskytování veřejných financí průmyslu ohrožuje další fragmentaci vnitřního trhu a prohlubování nerovností mezi zeměmi a regiony. Sociální podmíněnost musí zajistit, aby podpora poskytovaná prostřednictvím politických nástrojů, státní podpory nebo fondů EU vedla ke kvalitním pracovním místům v Evropě, podpořeným silnými a stabilními průmyslovými vztahy. Veřejné peníze nejsou určeny k dotování nadměrných dividend, odměn generálních ředitelů nebo programů zpětného odkupu akcií.
5. **Právo na energii pro všechny, doma i v práci:** zajištěno prostřednictvím evropských energetických politik, které zajišťují přístup k dekarbonizované, cenově dostupné energii, a hluboké reformy regulace energetického sektoru, která zaručí potřeby domácností a našeho průmyslu.
6. **Rovné podmínky na mezinárodní úrovni závisí na dobrých pracovních místech v dodavatelském řetězci:** Mezi EU a jejími hospodářskými partnery musí být zajištěny spravedlivé obchodní podmínky, včetně veškerého úsilí o zajištění rovných podmínek pro dekarbonizaci a partnerství v oblasti dodávek surovin, a to při respektování cíle udržitelného rozvoje OSN a lidských práv ve třetích zemích.
7. **Soudržnost politik pro dekarbonizaci a oběhový systém bez deindustrializace:** pečlivé sledování politik EU v oblasti klimatu a energetiky a jejich dopadu na průmysl za účelem využití stávajících legislativních ustanovení k přezkumu a případné úpravě právních předpisů, aniž by byl ohrožen cíl snížení emisí a podpora oběhové hospodářství.
8. **Nic o nás, bez nás:** Sociální dialog a participace pracovníků jsou nezbytné pro vybudování odolných průmyslových odvětví na všech úrovních (podnikové, sektorové, národní a evropské). Ke sledování

dvojitého přechodu je zapotřebí Evropská observatoř pro sledování spravedlivého přechodu s plnou účastí odborů.

Tyto požadavky budou tvořit základ naší kampaně, která zajistí, že naše slogany budou mít podstatu. Budou zapadat do manifestu industriAll Europe pro kampaň evropských voleb.

Manifest evropských voleb 2024: „Pět vítězství – pět požadavků na dobrá průmyslová pracovní místa v Evropě“

V této souvislosti čelíme toxickým koktejlům pro evropské volby v roce 2024. Za poslední 4 roky byly politické bitvy, které jsme vyhráli, z velké části výsledkem toho, že poslanci EP podporovali naše požadavky a hájili je při jednáních s Komisí, Radou a národními vládami. Proto navrhujeme, abychom vypracovali manifest, který spravedlivě zohlední přínosy poslanců Evropského parlamentu za poslední 4 roky a zároveň stanoví naše hlavní požadavky pro nadcházející období.

5 vítězství	5 požadavků
<ol style="list-style-type: none"> 1. Průmyslová politika zpět na pořad jednání (GDIP) 2. Kolektivní reakce na krizi a transformaci (vytvoření RRF a Fondu spravedlivého přechodu) 3. Posílení kolektivního vyjednávání (Evropská směrnice o minimální mzdě) 4. Kroky vpřed pro rovnost (směrnice o transparentnosti odměňování) 5. Nová agenda pro práva v závodech (legislativa due diligence/revize směrnice ERZ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrý kompas průmyslových pracovních míst pro spravedlivý přechod: právo na školení 2. Investiční a průmyslový plán pro dobrá průmyslová pracovní místa v Evropě (sociální podmíněnost všech veřejných fondů a podpory) 3. Demokracie v práci pro dobrá pracovní místa v průmyslu (práva odborů, revize směrnice ERZ) 4. Právo na energii pro dobrá průmyslová pracovní místa a dobrý život 5. Dobré záruky pracovních míst v průmyslu v rámci globálního dodavatelského řetězce (LPF, HREDD v praxi)

Pro účely komunikace uvedeme „pět výher – pět požadavků“ „srozumitelným jazykem“, vyhneme se eurožargonu. Většina práce v jakékoli (evropské) volební kampani je na místní a národní úrovni, proto úlohou industriAll Europe bude podporovat materiály a akce na úrovni EU, aby byla zachována viditelnost našich společných požadavků. Jako industriAll Europe budeme pracovat na společných materiálech pro sociální média, nástrojích pro kampaň (např. vzorový kandidátský slib). Zorganizujeme tribune evropských voleb (potenciálně ve spojení s ETUC).

Nastal čas jednat.

V souladu s tím, co bylo řečeno na kongresu ETUC v Berlíně a naší střednědobé konferenci v Soluni, spojí industriAll Europe naše politické lobování s odborovou akcí.

Akce může být úspěšná pouze tehdy, pokud se všichni účastníme. Níže uvedený návrh se řídí důležitými zásadami a pokyny:

- naše akce se musí uskutečnit ve chvílích, kdy ještě může změnit politickou agendu.
- musíme se řídit přístupem zdola nahoru.
- musí být v celém odvětví

- je potřeba to podpořit kampaní
- každá členská organizace se musí připojit k naší společné kampani. Kampaň a kalendář aktivit/akcí musí „vlastnit“ všechny členské organizace. Výkonný výbor je platformou pro diskusi a sledování kampaně a akcí

Budeme spolupracovat s organizacemi zaměstnavatelů, které jsou ochotny přijmout naše požadavky (ve výborech pro sektorový sociální dialog a s průmyslovými asociacemi). Budeme prosazovat naše požadavky s politickými spojenci a směrem k evropským institucím.

Všechny politické výbory a sektory budou požádány o spolupráci na této kampani, každý z pozice své vlastní role a odbornosti. Můžeme uspět pouze tehdy, když se všichni připojíme k této kampani a akcím.

Jak a kdy mobilizovat pro co největší efekt?

	EU activities (more TBC)	Existing/planned iAE activities	ETUC campaign
Srpen		IE-ETUC reakce na interview Pierra Regibeau (zde)	
Září	- 7.9.: konference S&D o stavu sociální Evropy - 7.9.: Rada pro konkurenceschopnost (rozprava o evropském automobilovém průmyslu)	5.9.: op-ed před projevem o stavu EU (SOTEU). 5.9.: společný dopis s automobilovým průmyslem/svazy zaměstnavatelů 20.9.: setkání Vicepresidentů	
Říjen	- Tripartitní sociální summit - 26.10.: akce španělského předsednictví na téma Spravedlivá transformace		5.10.: Belgická národní demonstrace za práva odborů/právo protestovat 13.10: Zahájení kampaně ETUC Pařížskou demonstrací (delegace IE)
Listopad	6.11.: Předsednická akce v Berlíně o sociální podmíněnosti (?)		
Prosinec		13-14: Výkonný výbor IE	13. prosinec: ETUC mobilizace??
Leden			ETUC IP (průmyslová politika) zaměření kampaně
Únor			ETUC IP zaměření kampaně
Březen			ETUC IP zaměření kampaně
Duben			
Květen			
Červen	Evropské volby		